

Huanita i zmija

U samom uglu police sa knjigama, dobro sakrivenu, našla sam staru, prašnjavu knjigu koja me je prosto pozivala da je otvorim.

Vi ste so zemlji; ako so obljutavi, čime će se osoliti? Ona već neće biti ni za šta, osim da se prospe napolje i da je ljudi pogaze.

Vi ste svjetlost svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji.

Jer gdje je blago vaše, ondje će biti i srce vaše.

Svjetiljka telu je oko. Ako, dakle, oko tvoje bude zdravo, sve će tijelo tvoje svijetlo biti.

Ako li oko tvoje kvarno bude, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako je, dakle, svjetlost koja je u tebi tama, kolika je tek tama!

Zato vam kažem: Ne brinite se dušom svojom, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni tijelom svojim, u šta ćete se odjenuti. Nije li duša pretežnija od hrane, i tijelo od odijela?

Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žanju, ni sabiraju u žitnice; pa Otac vaš nebeski hrani ih. Niste li vi mnogo pretežniji od njih?

Pa kada travu u polju, koja danas jeste a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva; a kamoli vas, malovjerni?

Ištite, i daće vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se.

Ne bojte (ih) se dakle; jer nema ništa sakriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće doznati.

Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapće na uši, propovijedajte sa krovova.

Ako imate vjere koliko zrno gorušično, reći ćete gori ovaj: pređi odavde tamo, i preći će, i ništa vam neće biti nemoguće.

Vlažna brazilska vrućina se bila uvukla u kolibu i ispod moje platnene haljine. Stajala sam pred policom za knjige koja je zauzimala čitav jedan zid kuće. Uvek sam bila ponosna na taj nemi, mudri zid koji je tako odudarao od zemljanog poda i jednostavnog nameštaja. U selu su govorili da sam veštica i svoju decu sklanjali sa mog puta. Smejala sam se njihovoj prostoti ali nikad nisam uspela da se smajem svojoj samoći. Puštala sam kosu sad već prošaranu sedim vlasima, vezivala konopac oko struka i zub stavila kao privezak ogrlici oko vrata. Neka misle šta misle, smatrala sam, bolje nego da me sažaljevaju. Sakrila sam svoju Bibliju, smelijim devojkama iz sela spravljala tobožnje

ljubavne napatke i gledala kivnim svekrvama u karte. Barem nisam bila samo obična usedelica kojoj su svi pomrli i koju je morila kazna samoće zbog mladalačke oholosti i snishodljivosti prema okruženju.

Trščana vrata od kolibe zaškripaše. Brzo zatvorih Bibliju i nespretno je vratih u njen ugao.

- Ko ide? - upitala sam džangrizavo.

Čula sam kako nešto teško i glatko klizi po utabanom podu. Prošla me je jeza i, propevši se na prste, pogledala sam preko trpezarijskog stola. U kući mi je bila široka i dugačka, ogromna i teška amazonska zmija. Vrisak mi se zaustavio u grlu. Bila je od onih što se obaviju oko svog plena i stiskaju, stiskaju dok ga ne udave, potom ga progutaju u jednom dugom, otegnutom i mučnom zalogaju... Popela sam se na sto.

Zmija je podigla glavu i zapalacala račvastim jezikom.

- Ja sam, Huanita, zmija. Ali, ko je zmija - siktala je, delimično se obmotavši oko jedne od nogara stola.

Sa nevericom se u meni nadmetao strah, ali ne samo strah od hladnokrvne zveri, nego i dublji strah, hrišćanski.

- Ti si demonsko biće, saučesnik satane i njegovo često otelotvorenje. Ti si pakosno stvorenje iskušenja i laži. Ti si prokleta od Boga - jačina mog glasa se povećavala, ali ona osta mirna.

- Ja takođe jedem svoj rep u beskrajnom krugu večnosti, posmatrajući mene čovek je izmaštao zmaja koji je u nekim delovima sveta simbol sreće, slušajući mene čovek je spoznao dobro i zlo a bez tog saznanja ne bi bilo tih knjiga koje čuvaš kao dragocenosti. I, šta je rekao Sin Čovečiji šaljući apostole na put? Budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!

Životinja se propela i gledala me sivim sitnim očima koje su se presijavale.

- Šta hoćeš?

- Došla sam da te vodim, Huanita, u svet kojem ćeš biti svetlost i so, gde šta god zaišteš verujući dobijaš i gde se sva vrata na koja pokucaš otvaraju. Vodim te da pomeraš gore i zapovedaš moru.

Govorila sam brzi Očenaš u sebi dok mi se zmija primicala. Obmotala se oko mene pažljivo, sa nekom nežnošću. Potom je položila glavu na moje rame i počela da steže. Potpuno pobeđena, nisam ni na šta mislila a reči molitve su se u mom umu nadovezivale kao šare na zmijskoj koži, poput zvučne mantre i bez dubljeg smisla. Izgubila sam svest.

Otvorila sam oči. Ležala sam na bezbojnoj glatkoj površini i osećala se lagano i ispravano. Podigavši se u sedeći položaj videla sam da me neki čovek posmatra. Imao je moje oštre crte lica, istu suhu kožu oko očiju, iste bore oko tankih usana, moju kosu smeđe prosedu, samo kratku. Imao je platnenu odeću i konopac oko mršavog struka. Samo mu je falio zub-privezak oko vrata.

- Huanita - progovorio je zmijinim glasom - stigli smo.

Svoj pogled sam preusmerila na okolinu. Nije bilo ničega, svuda sivkasta bezbojnost, glatka ravnica. U daljini je bila oštra linija horizonta koja je delila jedno od drugog te blizance, nebo i zemlju.

- Kakvo je ovo mesto? - upitah, pomišljajući na čistište.

- Kakvo god želiš da bude - odgovori čovek.

Nasmejala sam se i pogledala u bezbojnu tavanicu nad svojom glavom. Odmah se izdigla u plavi nebeski svod, čiju svežinu sam udahнула sa istom radošću kao kad se prozor otvori u zagušljivoj kući. Onda sam poverovala zmiji i pogledom se trkala sa travom koja je nicala od mojih nogu, bojila zemlju hrleći ka horizontu. Stvarala sam rečice i potoke i drveće i životinje. Sagradila sam sebi kuću jednim treptajem, na čijem tavanu su grlice svijale gnezdo a na čijem krovu je pevao raskošni petao. Stvorila sam vernog psa zlatne, glatke dlake. Stvorila sam planine u daljini.

Onda sam podmlađivala svoje telo, kosu uvijala i činila tamnijom. Čovek je stajao i gledao. Prišla sam obali novorođene rečice i zapovedila njenim vodama da se podignu, da me zagrlje i okupaju nežnim, studenim rukama. On je stajao i gledao. Vratila sam vodu u korito i izmislila sebi jednostavnu platnenu haljinu. Okrenula sam se čoveku,

koji je i dalje bio muška stara Huanita. Pogledom sam mu ravnala bore i sklanjala sive vlasi. Želela sam da vidim pred sobom sebe mladu. Gledao me je krupnim očima iz mršavog, glatkog lica, pogled mu je bio ranjiv i nežan, tako setan i usamljen! Da li je to bio zmijin pogled, ili Huanitin? Čija je tuga? Bilo mi je žao da odagnam to lepo stvorenje, shvatila sam da sam celog života bila prelepa.

Čoveku sam dala lice momka koga sam u mladosti volela, ali koji se utopio. Bila je to dovoljno davna uspomena da mi ne beše strašno da stvaram njegovu utvaru u svom novom svetu. Pas, koji nas je čekao na drugoj strani reke, zalaja.

- Ti si svetlost ovog sveta - reče mi čovek pre nego što uđosmo u kuću.

Ne znam koliko je vremena prošlo. Živela sam sa čovekom kao sa bratom, bili smo srećni. Stvorila sam sebi prijatelje, namerno drugačije od sebe, zasebne ličnosti sa kojima se nisam u svemu slagala. Ali u ovom svetu je to bilo u redu, jer nije postojala zavist, oholost, neumerenost. Sve je bilo moguće jer nije postojala lenjost i pohlepa. Prijateljstva su cvetala u odsustvu naprasitosti, gneva i razvrata.

Svuda je bila ljubav. Volela sam travu i vodu i svaki kamen, svako živo biće, i ono je kroz svoju lepotu volelo i mene. Stalno sam nešto sadila i gradila, smeh se uvek orio oko moje kućice. Sve što sam poželela za sebe i bližnje imala sam, i vera me je pokretala.

Ipak, u toj veri postojala je tačka prekida, prazan prostor u koji su padale moje misli kada bi došla noć, dok su svi spavali. Nisam zaboravila da je čovek koji je spavao pored mene nekada bio zmija koja me je gušila svojim gipkim telom. Nisam zaboravila prašnjavo, usamljeno selo, staru Huanitu usedelicu, vešticu i mesnu vračaru. Tih noći bih nemirno spavala i sanjala svoju kolibu, ali ne onako kako sam sanjala u detinjstvu, u nejasnim obrisima, nego sam udisala tamošnje mirise - prašnjavog papira i jučerašnjeg ručka. Osećala sam hladnu, utabanu zemlju pod stopalima, videla policu i jednostavan sto. Pri buđenju sam imala osećaj da sam došla izdaleka i kosti bi me bolele. Tih noći je i čovek nemirno spavao.

Jednog dana me je upitao:

- Kaži mi Huanita, ko sam ja?

Uplašeno sam ga pogledala. Vera u meni se krunila i urušavala kako je ovo blistavo vreme odmicalo, umesto da jača. Slabila je u odsustvu nesreće na koju su ljudi navikli.

Pred sobom sam sada videla samo zmiju.

- Ovo je previše dobro da bi bilo stvarno, previše sam srećna.

- Misliš da je ovo varka, da je stvarnost tužna za ljude, ravnodušna prema njima?

Nisam znala šta da kažem.

- Stvarnost je onakva kakvu je mi napravimo, maloverna.

Plakala sam i starila, moj divni svet se razlagao kao dim, sve se vrtelo. Jedino su čovekove oči ostale uperene u mene, ali u njima se razum gasio i punilo ih je neko sivilo koje se presijavalo. Čvrsto sam zatvorila oči i kad sam ih otvorila ležala sam na podu svoje kolibe u stisku dugačke i teške amazonske zmije. Iz njenog pogleda je iščezla svaka milost i čarolija, bila je to samo divlja zver. Poslednje što sam videla bio je njen beo, širok i ljigav grkljan uperen u mene. Poslednja misao mi beše da je ovo prikladna smrt za seosku vešticu.